

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czesłochowski

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odnośnienie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petlitowy jednoczasłownie na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca, przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rekopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESŁOCHOWA, ulica Pań Maryi Nr. 35. — Telefon Nr. 5

Z wyżyny historycznej.

My i Ukraina.

Gdy krwawe widmo ruiny zajrzało w oczy społeczeństwu polskiemu na Rusi, gdy podstawy jego bytu i dobrobytu z pod nogi mu się usuwają, dobrze jest oderwać wzrok od biegu wydarzeń i spojrzeć z wyżyny historycznej na losy żywiołu polskiego na tej ziemi i na losy Ukrainy.

Położenie geograficzne Ukrainy wywierało wpływ decydujący na jej dzieje.

Polska leży w zwięźniu środkowo-europejskim naszego ładu i stanowi niejako korytarz prowadzący z postrzępionej morzami Europy zachodniej na wielkie przestrzenie Wschodu europejskiego i azjatyckiego, złączonego w jeden ogromny kontynent. Ukraina u tego zwięźnia początek swój biorąc, ciągnie się bez wyraźnych granic ku dalekim stepom wschodnim.

Hulały po tych stepach nietylko wichry, lecz i ludy wędrownie, w pustynie znaczną część kraju zamieniając.

Ludność polska niejednokrotnie opłakiwała ofiary rozbewstwienia, ruinę swego dobytku, zniszczenia owoców swej pracy. Lecz zawsze, jak ruń wiosenna, odradzała się polskość na tych ziemiach, dając świadectwo swej żywotności i swej roli kulturalnej. Historia nowożytna dowiodła, że wytrzebień ani wynarodowienie nie można żadnego odłamu świadomego swej odrębności narodu. Polacy odegrali wielką rolę w dziele zasiedlenia wyludnionej po zajazdach tatarskich Ukrainy, później w jej postępie gospodarczym.

I niewątpliwie, jeżeli potrafiła się stać pionierami kultury i rozwoju ekonomicznego, w nowym okresie życia politycznego Ukrainy zajęć powinni wybitne miejsce.

Twierdzenie powyższe brzmi w chwili obecnej całkiem nieprawdopodobnie, stosunek bowiem byłego rządu ukraińskiego do Polaków i spraw polskich, bynajmniej nie uprawniał do optymistycznych przewidywań, pisze „Gaz. Por.“

Wszelako stosunek do Polski stanowi kardynalne zagadnienie dla przyszłości Ukrainy.

Ukraina, położona u wrót do cywilizacji zachodniej, skazana była na krzyżowanie się wpływów cywilizacji rzymskiej i bizantyjskiej. Jej wodzowie w chwilach przełomowych stawali wciąż przed zagadnieniem w jakie łożysko kulturalne, w jaki

dziewięć prąd elektryczny pchnąć dążący do samodzielności Ukrainy. I właśnie to jej położenie pograniczne, ta sprzeczność oddziaływań cywilizacyjnych sprawiły, że wodzowie ukraińscy przerzucają się od jednej „orientacji“ do drugiej, niepewni drogi, którą kroczyć ma rozwój państwowy Ukrainy. Bohdan Chmielnicki oddaje Ukrainę pod protektorat cara moskiewskiego, próbuje poprzednie zgody z Polską i Turcją, hetman Doroszenko otrzymuje buławę od sultana tureckiego, hetman Wyhowski, następcą Chmielnickiego, zawiera ugodę Hadziacką z Polską. Później Mazepa, powstawszy przeciwko uciskowi moskiewskiemu, oprócz chce przyzwość Ukrainy na chwilowej potęgze militarnej pogromcy Rosji, Karola XII szwedzkiego.

I w obecnym okresie rewolucyjnym politycy ukraińscy nie wolni od wahania i szukania drogi — nie byli zdecydowani, czy iść w związku z Rosją, czy się od niej oderwać, czy zbliżyć się do koalicji, czy do monarchii centralnych. Postanowili wreszcie oprzeć się na potęgze militarnej Niemiec. O ile ich „orientacja“ jest trwała, przewidzieć trudno, wobec doświadczeń, które poczynili dawniejsi hetmani ukraińscy z nastrojami ludu skłónnego do anarchizujących wystąpień na tle antagonizmów społecznych lub wyznaniowych, lecz niechętnego do poparcia planów politycznych wodzów.

Przy budowaniu państwowości własnej na trwałych podstawach wszelkie kombinacje międzynarodowe, wynikające z przemijających rachub politycznych, są zawodne. Dla utrwalenia bytu państwowego Ukrainy problematem państwowym jest tylko jej stosunek do Rosji i do Polski, jako do dwóch sąsiadów, a zarazem przedstawicieli dwóch zasadniczo odrębnych kultur.

Polska mogłaby odegrać tak dla przyszłości Ukrainy ważną rolę w szerzeniu kultury zachodniej. Stosunek sił i liczebności obydwu narodów wyklucza przewagę polityczną jednego z nich w razie przyniesienia, warunki gospodarcze pozwalają na ożywioną wymianę wytworów, nie tamując samodzielnego rozwoju gospodarczego.

Są to wszakże spokojne wnioski wyprowadzane z chłodnego rozumowania ponad chwilą bieżącą.

szluznem przypuszczenie, iż przez długi czas wywiera ono będzie wpływ na losy naszego kontynentu.

Albowiem ręka w rękę z rozszerzeniem dawnego sojuszu, wypróbowanego w czasie wojny, iść będzie dalsze umacnianie bliku środkowo-europejskiego, dokoła którego garnąć się będą rządy i narody, które po wstrząśnieniach wojny światowej odczuwać będą potrzebę politycznego i gospodarczego oparcia się o silną grupę państw.

Jeżeli cośkolwiek mogło doprowadzić do absurdu spekulację naszych wrogów do osłabienia sojuszu, to jest nim pamiętne spotkanie monarchów w dniu 12 maja, będące jednocześnie godną odpowiedzią na machinacje pana Clemencsa i ogłoszenie przez niego sfałszowanych lub wogóle zmyślonych listów cesarza.

Tak tedy spotkanie obu cesarzy, przy którym był obecny również król Ludwik Bawarski, jako głowa drugiego ce do wielkości niemieckiego państwa związkowego, jest wydarzeniem pierwszorzędnej wagi w polityce wszechświatowej, które ze względu na przeżywane obecnie ogromne napięcie wojenne na zachodzie zniewala nas do patrzenia z nadzieją i zaufaniem na dalsze sukcesy miecza niemieckiego.

Nie było ultimatum.

BERLIN 14 | 5. Biuro Reutera donosi rzekomo z Moskwy, że poseł niemiecki hr. Mirbach wręczył komisarjatom ludowemu ultimatum rządu niemieckiego z całym szeregiem żądań, których przyjęcie uczyniłoby z Rosji państwo, znajdujące się pod opieką Niemiec.

Biuro Wolffa upoważnione jest do stwierdzenia, że wiadomość ta jest zupełnie bezpodstawa.

Nowa ofensywa.

BAZYLEA 14 | 5. „Secolo“ donosi z zachodniego frontu: W kołach francuskich wojskowych spodziewają się nowej ofensywy niemieckiej. Rozkaz do armii gen. Focha zapowiada ważne zdarzenia na froncie.

Propozycje pokojowe Wilsona.

GENEWA 14 | 5. Podług doniesień „Heralda“ z Nowego Jorku, Lansing podał w parlamencie liczbę amerykańskich wojsk we Francji na 500,000, zaznaczając, że na jesień liczba ta będzie zwiększoną.

Następnie zawiadomił, że Wilson wystąpił znowu z projektem pokoju. **Przymierze austriacko-niemieckie.**

WIEDEN, 14 | 5. Jako uzupełnienie do dzisiejszego oficjalnego sprawozdania o spotkaniu w niemieckiej kwaterze głównej cesarza Karola z cesarzem Wilhelmem oraz mężów stanu obu stron, dzienniki zamieszczają następujące uwagi uzupełniające, otrzymane ze strony dobrze poinformowanej:

Dziwne dwuprzymierze zbudowane było na gruncie obrony, szczególnie zaś obrony przed Rosją. Rozwój

„Wydarzenie wielkiej doniosłości“.

BERLIN 14 | 5. „Lokalanzeiger“ pisze:

Spotkanie obu sprzymierzonych monarchów w niemieckiej kwaterze Głównej i przebieg tego spotkania, mającego wyraźne cechy polityczne,

jest wydarzeniem o tak wielkiej doniosłości i to nietylko dla przyszłych losów obu państw bezpośrednio zainteresowanych i ich narodów, lecz i dla dalszego rozwoju państw europejskich, — że wydaje się zupełnie

wypadków podczas wojny światowej, nietylko nie zachwiał podstawami tego sojuszu, jako takiego, lecz przeciwnie umocnił je. Jesteśmy napadnięci i musimy się bronić przed całym światem napastników. Musimy przeto nadal utrzymać ten sojusz obronny, oparzyć go jedynie na innych podstawach; winniśmy sojusz ten rozszerzyć i pogłębić, nadając mu po wsze czasy charakter przymerza obronnego.

Albowiem Rosja, jako właściwy czynnik, zagrażający państwem centralnym, przestała być na długie lata niebezpieczeństwem dla nas. Natomiast cały świat innych wrogów grozi nam zniszczeniem.

Obrona nasza musi się dostosować do tej sytuacji, biorąc pod uwagę również inne możliwości napadu poza Rosją.

Owo przymerze obronne najzupełniej się mieści w ramach związku ludów, do którego rzekomo dąży koalicyja. Związek ludów chce być obroną przeciw przyszłym wojnom, dwuprzymerze niczego innego nie pragnie, jak tylko obronić się przed przyszłymi wojnami.

Zasadnicza myśl jego jest ta sama co i związku ludów. Jest rzeczą jasną, że przy roztrząsaniu sprawy odnowienia sojuszu trzeba było omówić również cały szereg kwestji politycznych, militarnych i ekonomicznych, będących w ścisłym z nią związku.

2. Lódzie wywiadowcze.

BERLIN 14 | 5. W dniu 21 marca doniesiono o stracie dwóch łodzi wywiadowczych na zachód od Ostendy. Obecnie jeden z jeńców, który powrócił z Francji zawiadomił, że były one storpedowane. Anglicy spokojnie patrzyli, jak załoga tonęła nie spiesząc na ratunek. Tylko mały krążownik francuski zdołał wyratować 8 ludzi.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi dnia 14 maja:

Zachodni teren walk.

Na frontach walk rano ogień. Wieczorem znowu ożywiła się czynność artylerji.

Po silnem przygotowaniu ogniewem na północ od kanatu la Basse, atakowali anglicy częściowo nasze pozycje.

Na północ i południe od Givenschy odrzucono nieprzyjaciela z ciężkimi stratami.

Na innych terenach walk nie szczególnego.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff

Komunikat francuski.

Sprawozdanie urzędowe z dnia 10 maja.

Po krótkim gwałtownem przygotowaniu artyleryjskiem wojska francuskie wczoraj po południu zajęły las w Grivesnes, którego ważną część jeszcze zajmowali Niemcy.

Przy tej akcji francuzi wzięli 258 jeńców, między nimi 4 oficerów, i zdobyli wiele sprzętu wojennego.

Pomimo silnej kontrakcji niemieckiej artylerji i pomimo niemieckich ataków rekonesansowych w celu zbliżenia się Niemców do nowej linii frontowej piechota francuska utrzymała się na zdobytej pozycji.

Na prawem brzegu rzeki Aillette, w Szampanji i w okolicy Massiges, na północy od Reims i w Lotaryngji w lesie w Ailly francuzi wykonali kilka pomyslnych ataków i odparli ataki niemieckie, przyozem wzięli 26 jeńców, między nimi oficera.

Chwila bieżąca.

— Podług jednozgodnych doniesień z Bordeaux i innych departamentów długotrwałe deszcze przyczyniają niesłychaną szkodę rolnictwu na południowym zachodzie Francji.

— Paryski „Journal” potwierdza wiadomość o urzędzeniu na wyspach Azorskich podstawy operacyjnej dla floty Stanów Zjednoczonych.

— „Berliner Tageblatt” dowiaduje się, iż parlament zamierza dziś odroczyć się na ferie świąteczne.

Podług wiadomości z Helsingforsu ogólna zdobycz Finlandczyków jest niesłychanie wielka. Wartość jej wynosi około 6 milionów marek.

Przyszłość krajów nadbałtyckich.

W „Koeln. Volksztg.” w dłuższym artykule czytamy między innymi, co następuje:

„Zachodzi pytanie, co się stanie z krajami Nadbałtyckimi, po odłączeniu ich od Rosji. Sfery ludowe, grupujące się około bolszewików, chciałyby zapewne utworzyć z tych prowincji republikańską jednostkę państwową. Nadbałtycka republika przy obecnym układzie stosunków miałaby napewno orientację wschodnią i szukałaby porozumienia z Rosją. To zaś nie leży w interesie Niemiec. Pewien odłam inteligencji stoi obecnie, a i dawniej stał, również blisko angielskiej ambasady w Petersburgu. Grupa ta pod przewodnictwem literata Tonnisona życzy sobie państwa Nadbałtyckiego, pozostającego pod protektoratem Anglii. Istnieje wiele oczywistych dowodów, że Anglja mieszczą się czynnie w sprawie Estonji i Liwonji, że brała udział w tworzeniu nowego rządu w Estonji i Liwonji i, że złoto angielskie w inteligentnych kołach, przyjaznych Anglii, odgrywa tam niemałą rolę. Jest jednak rzeczą nie do pomyslenia, aby Niemcy mogły pozwolić na tworzenie się forpoczty angielszczyzny nad morzem Bałtykiem. Znaczenie takiej możliwości rozumie każdy Niemiec. Nawet gdyby to pociągnąć miało za sobą wielkie ofiary, powinniśmy się przeciwstawić realizacji podobnych projektów. Dlatego Niemcy powinny udzielić łaskawego poparcia tym mieszkańcom krajów Nadbałtyckich, którzy chcą budować nad Bałtykiem państwo sprzymierzone z Niemcami. Parlament powinien postawić wyraźne żądania w tym względzie. Niemcy z radością i nadzieją powitają młode państwa; Estonję, Liwonję, Kurlandję i Litwę, które w połączeniu z Niemcami znajdą dla siebie obronę i same również staną wałem ochronnym niemieckiej ojczyzny.”

KRONIKA.

Posiedzenia Rady miejskiej.

Dzisiaj, we czwartek 16 bm. o godz. 5-ej po poł. odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej.

Porządek obrad zapowiada:

1. Wniosek Magistratu o przyznanie T-wu Op. nad bezdom. dziećmi wyższej opłaty za wychowawców, u-t.-ymywanym na żądanie Magistratu. —

2. Wn. Mag. o wypłaceniu T. O. S. mk. 5500 dla szkół popołudn. za czas od 1 kwietnia do 1 sierpnia 1918 r.

3. Wniosek Mag. o udzielenie na 1918 | 19 rok szkolny urlopu płatnego dwóm nauczycielom szkół elementarnych na wyjazd do Warszawy na kursa pedagogiczne.

4. Odpowiedź nacz. pow. — w kwestji zmiany istniejącego prawa w przedmiocie zaległych podatków miejskich z nieruchomości.

5. Wn. Mag. o podniesienie taryfy za użycie elektrycznej siły i światła. —

6. Zw. Miast Królestwa w sprawie zwrotu kosztów leczenia i pomocy dobroczynnej dla mieszkańców z innych gmin.

7. Uchwała Mag. o tymczasowym zaliczeniu na rachunek pretensji S-rów Gradstejna mk. 7240 fen. 52 dla pokrycia należności podatków za rok 1915 na rzecz miasta.

8. Prośba mieszkańców ul. Ciemnej o rozszerzenie i uporządkowanie tej ulicy.

9. Memorjał kupców kolonjalno-spożywczych chrześcijan.

Sekoja harcerstwa.

Jak się dowiadujemy, przy Ministerjum wyznaczeni i oświeceni zostali utworzona sekoja do spraw harcerstwa, której szefem został p. J. Chmielewski, redaktor „Harcera”.

Ofiara dzieci.

Wobec tak często spotykanych dziś objawów egoizmu i braku miłości bliźniego, tem boleśniejszych, że mających miejsce w czasach tak wyjątkowych, gdzie bezmiar wspólnie przeżywaney klęski i wspólnie żywiona nadzieja lepszej doli; zdawałoby się, powinna zjednoczyć nas wszystkich jednym ogniem miłości i współczucia, — a prawdziwym rozradowaniem spieszyć zająć dowód serca, jaki świeżo złożyła działa ludu wiejskiego, tego ludu, który świadczył zawsze przykładem — wiary gorącej i przywiązania do Kościoła, a dziś podobno, niejednokrotnie okazuje się nieuczulym na nędzę rodaków, a nawet nie waha się z niej korzystać w celu wzbogacenia.

Podczas katechizacji dziatwy, we wsi Maluszyn, korzystając z nadarzonej okazji, przedstawiłem smutny stan wielu rodzin w Gęstochowie, których dzieci, dla braku środków materialnych, nieraz do południa muszą być naczęzo, a jednocześnie się uczyć. Słowa moje wzruszyły młodocianych słuchaczy i niezwłocznie zaczęto mi znosić ofiary, z których utworzyła się dość znaczna suma, około rb. 35 na otarcie łez biednej dziatwie gęstochowskiej.

Rozrzewniający ten fakt miłosierdzia dziecięcego jest najlepszym świadectwem, że ziarno nauki Chrystusowej padło na grunt podatny; z zasad katolickich zrodził się katolicki czyn. Podaję go też do wiadomości publicznej w dowód uznania dla małych ofiarodawców z pragnieniem serdecznem, by znalazł naśladownictwo w jak najszerszych kołach dziatwy naszej, która czyż może lepiej przygotować się na wiernych synów Kościoła i dzielnych obywateli wolnej Ojczyzny, jak praktykując najszczytniejszą cnotę miłości bliźniego, tak zaleconą przez Boskiego Mistrza?

Pieniądze te zostały przekazane do dyspozycji głównej opiekuna nad dziećmi, ks. pref. W. Kneblewskiego.

O. Aleksander, Paulin.

Zapisy kwestarek na kwestę P. M. S.

Na odbycie się mającą w niedzielę 19 b. m. „Kwesticę Majową” na rzecz P. M. S. już się rozpoczęły zapisy kwestarek w księgarni o. A. Gmachowskiego, dawniej W. Malczowska.

Koncert A. Kuryły.

Proszeni jesteście o zaznaczenie, że ze względu na trudności, z jakimi związane było uzyskanie urlopu przez artystę skrzypka p. A. Kuryły, koncert jego na rzecz koła wpisów przy gimn. W. Szudełki odbędzie się nieodwołalnie w końcu maja.

Przeniesienie lokalu.

Lokal Zw. zaw. pracowników handlowych i przemysłowych został przeniesiony z ulicy P. Marji Nr. 43 na ulicę Spadek Nr. 7 i czytelnia otwarta jest codziennie od 7 wieczór.

Jednocześnie zarząd zawiadania, zebranie, które miało się odbyć 12

b. m. w sprawie zjazdu pracowników handlowych, odbędzie się dopiero we czwartek, t. i. 16 b. m.

Tanie tropy.

Wobec droższyny drewnianych tępów, zarząd Stow. pracowników handlowych i przemysłowych m. Częstochowy sprowadza dla swych członków i ich rodzin większą partję tępów wprost z fabryki po cenach niższych o połowę od cen w sklepach.

Udegodnienie to winno być powitane przez członków z dużym uznaniem i wpłynąć bodaj na zmniejszenie cen tępów w sprzedaży prywatnej.

Z wystawy bżów.

Piękne bży halinowskie są obecnie w pełni ich rozkwitu, to też częstochowianie powinni korzystać z pogody i śpieszyć na wystawę do „Halinowa“ gdzie spotykają się wszyscy miłośnicy piękna, a wejście jest bezpłatne.

Ślawa bżów halinowskich rozeszła się już szeroko, gdyż w jednym z pism niemieckich spotkalismy ostatnio dłuższy feljeton, poświęcony wystawie w „Halinowie“ p. W. Zawady, którego autor zwiadał ją w tych dniach i oczarowany pięknem i przepychem kilkudziesięciu odmian tego kwiecia wrażenia swe przelał na papier.

Z kuchni R. O.

W kuchniach R. Op. m. Częst. w czasie od dnia 30 | 4 do 6 | 5 1918 r. wydano obiadów:

Kuchnia II ludowa — po 30 fen. — 3, po 20 fen. — 1332, służbie — 238, po 40 f. — 18, bezpłat. — 664, ogółem 2.250.

Kuchnia III dla intel. — po 30 fen. — 00, po 60 fen. — 41, służbie — 77, kredyt. — 00, bezpłatnych — 1.926, ogółem — 2.044.

Kuchnia IV ludowa — po 30 fen. — 00, po 20 fen. — 2944, służbie — 154, po 40 f. — 81, bezpłatnych — 1.194, ogółem — 4.373.

Kuchnia V dla chorych — po 30 f. — 00, po 60 fen. — 00, służbie — 77, kredyt. — 00, bezpłat. — 843, ogółem 423.

Kuchnia VI dla chorych — po 30 f. — 00, po 60 fen. — 00, służbie — 119, bezpłatnych — 392, ogółem — 511.

Ogółem: po 30 fen. — 3, po 20 f. — 4276, służbie — 666, po 40 f. — 94, bezpłatnych — 4.522, ogółem — 9.601.

Zapomóg wydano dla 198 rodzin na sumę Mk. 2908

Echo tajemniczego mordu.

Ofiara tajemniczego mordu na drodze do Białej, Pawła Kanię po dokonanej obdukcji ciała, pochowane na cmentarzu w Białej.

Pan i bobo.

Bajka wojenna.

Był raz sobie pan, który kochał dzieci i była mała dziewczynka, ledwie od ziemi dorosłe bobo i samo jeszcze na nóżkach nie mogące się utrzymać, kotoremu na imię było — Krysią.

Dziewczynka miała mamę, nad życie ją kochającą, lalki, psa Fipo, pajaca i kołyskę, w której ją stara niania do snu usypiała, nucąc dziecinnie piosenkę o szarych i burych kotkach.

Pan czasami odwiedzał bobo, zartował, kołysał je nieraz do snu, huśtał na rękę, a Krysią uśmiechała się doń, ale jak zakłeta milczała wciąż, a tłusta jej buźka, prócz wielu innych dźwięków, wydawała jedno tylko zrozumiałe dla ucha i tworzące wyraz: mama.

Napróżno pan przemawiał do bobo: — Krysiu, Krysiuniu, Krysienko, choć jedno do pana powiedz słóweczko... Napróżno!

Bobo śmieje się, wpatrzony w oczy pana, ślepki swe ciemne wytrzeszcza, ale wciąż milczy...

Dlaczego bobo ciągle milczy? Wszak dziś właśnie upłynął roczek od chwili urodzin Krysi, która jest już dużą pannką...

Pan chciałby porozmawiać z bobo, ale Krysią nie wie, czemu pan tak ją o to błaga.

Więc pan zdradzi swą tajemnicę — oto chciałby pogwarzyć z bobo, gdyż wie, że Krysią mówiłby napewno o mamie, lalkach, pajacu, może o panu, piesku Fipo, ale nie wspominałaby o tem, o czym pan wciąż musi pisać, na co narzekają i o czym mówią od lat już kilku wszyscy i o czym już niepodobna słuchać...

Bobo nie mówiłoby zapewne ani słówka o wojnie... a—l.

Co słychać nowego?

Uchwała Polaków w Rosji.

Jak donoszą z Petersburga, grupa tamtejszych radykałów „polskich” po dacie do wiadomości następującą rezolucję, przyjętą na posiedzeniu rady politycznej o stosunku do rosyjskiej rady komisarzy Indowych.

„Solidarzuć się najzupełniej z uchwałą Zgromadzenia politycznego, zwołanego w dniu 17 stycznia r. b. z inicjatywy polskiego klubu demokratycznego, przyłączamy się do ogólnego protestu polskich organizacji demokratycznych przeciwko wszelkim formom gwałtu i niesprawiedliwości społecznych, jakich dopuszcza się wżzędem polaków rosyjska rada komisarzy ludowych“.

Amerykańska gospodarka we Francji.

W kołach przemysłowców francuskich panuje oburzenie z tego powodu, że Amerykanie zakładają wielkie przedsiębiorstwa we Francji bez udziału Francuzów. Na linii Lyon-Macon-Dijon budują olbrzymią fabrykę chemiczną a zakładanie innych fabryk jest w pełnym biegu. W ogóle widać, że zamierzała się tam stale rozgospodarować. Wykupują również grunty i zagrody po chłopach poległych na wojnie i tym sposobem zagarnęli już znaczne przestrzenie ziemi francuskiej.

Nowa machina wojenna.

W sprawozdaniu z frontu angielskiego omawia „Perseveranza“ nową wojenną machinę niemiecką, którą Niemcy tak skutecznie stosują w walkach na zachodzie. Jest to mały, szybkojadący tank, torujący drogę piechocie, a zaopatrzone jest w miotacze płomieni i bomby ogniowe. Maszyna ta niweczy wszelki opór. Po dokonaniu swego zadania wraca tank do linii, aby zaopatrzyć się w nowe zapasy. Maszynę obsługują żołnierze specjalnie do tego celu przeznaczonego pułku gwardji, złożonego z inżynierów.

Na Białorusi.

Komendantura niemiecka w Mińsku wydała następujący rozkaz, obowiązujący dla całej Mińszczyzny:

- 1) Wszyscy właściciele ziemscy lub administratorzy dóbr powinni niezwłocznie wrócić do swych majątków i zająć się zasiewami;
- 2) o ile wskazane osoby nie wrócą w ciągu dni 8 miu, będą karani grzywną w wysokości do 10 tysięcy rb.;
- 3) o ile te osoby nie powrócą do swych majątków w ciągu 8 dni następnych, niemieckie dowództwo samo zajmie się zagospodarowaniem tych majątków na koszt właściciela;
- 4) włóczęganie winni niezwłocznie zwrócić wszystko zrabowane obywatelom ziemskim.

Rozkaz wydrukowano w języku niemieckim, polskim i rosyjskim.

Legja zagraniczna nie istnieje.

Francuska Legja Zagraniczna przestała podobno istnieć, ponieważ na wojnie więcej niż 55.000 ludzi straci. Już w dwóch pierwszych latach wojny z czterech pułków pierwszy, garybaldezyków zniesiony został

po walkach w Argonach, z których ocalone szczątki przyłączono do pozostałych, te zaś wiosną 1915 r. w walkach pod Loncher stopniały do dwu pułków. Jesienią tegoż roku rzucone na pole walki w Szampanji poniosły takie straty, że razem z resztą garybaldezyków utworzyły już tylko jeden pułk. W roku bieżącym w kwietniu pod Hangard poszedł w ogień po bardzo niedostatecznym przygotowaniu artyleryjskim i nieomal całkowicie wystrzelany został, jak opowiadają jeńcy, znajdujący się w niewoli niemieckiej

Propaganda Burcewa w Sztokholmie.

Jak donosi M. T. Behrmann bawi obecnie w Sztokholmie Burcew wraz z niejakim Zionem, który nosi tytuł pułkownika i prowadzi tam propagandę przeciw bolszewikom i Niemcom. Obecny plan zbawienia Rosji i Europy formuluje Burcew w ten sposób, że należy najpierw wyzwolić Rosję od teroru bolszewickiego, ustanowić rząd z kadetów i demokratów z Kornilowem lub Milukowem na czele, zjednoczyć pod nim naród, dojść do porozumienia z Ukrainą, a potem wytworzyć swą siłę, zwrócić się przeciw zewnętrznemu wrogowi.

Wogóle Sztokholm zdaniem Behrmanna stał się w czasie wojny placówką dla propagandy różnych idei zbawczych, z której kolejno korzystali apostołowie przybywający z Rosji celem pozyskania dla nich Europy. Dziś jest on nadomiar silnie obstawiony przez jawnych lub tajnych mężów zaufania Ententy. Rząd szwedzki i społeczeństwo miejscowe trzymają się od tej propagandy zdaleka, z politycznego programu i z naturalnych skłonności charakteru wynika przestrzeganie ścisłej neutralności.

Szwecja jednak zalana jest przez żywioł obcy zwłaszcza przez spekulantów wojennych; ludność miejscowa może się dać pociągnąć napływowym żywiołom.

Komu wojna idzie na zdrowie.

Jeden z niemieckich lekarzy utrzymuje, że trawienie i wymiana materji wśród zamożniejszej publiczności odbywa się obecnie podczas wojny bardziej prawidłowo, aniżeli przed wojną. Słuszność swego twierdzenia motywowował następująco: naogół ludzie jadają mniej ciężkostrawnych potraw, zwłaszcza ze smaczną, lecz niestrawną śmietaną, nie piją wódek, likierów, win, jak dawniej, a przedewszystkiem więcej chodzą, ponieważ brak oraz droższyna dorożek zmusza ludzi często do odbywania dalekich marszów pieszych.

Koalicja a pokój z Rumunją.

Biuro Wolffa donosi z Berna: Dzienniki paryskie ograniczają się przedewszystkiem do podania depesz berlińskich o traktacie pokojowym z Rumunją, zaznaczając przytem, że pokój ten ma charakter tymczasowości.

Jeden tylko „Matin“ poświęcił temu traktatowi artykuł oddzielny, podkreśla w nim jednak również to zdanie.

Dzienniki włoskie usiłują także przyrzuwać pokojowi z Rumunją tymczasowość. Zdaniem ich, pokój powszechny przekształci brzmienie traktatu bucharszteńskiego i da możliwość życia narodowi rumuńskiemu.

Rzeź w Sebastopolu.

Dzienniki rosyjskie donoszą: Przed obsadzeniem półwyspu krymskiego przez wojska niemieckie, marynarze (oty czarnomorski) i czerwoni gwardziści w Sebastopolu i Jalcie uderzyli na domy obywateli, setki mężczyzn, kobiet i dzieci spędzili razem na jedno miejsce, odbyli nad nimi sumaryczny „sąd“, poczem pastwili się nad bezbronnymi. W samym Sebastopolu w ciągu jednej nocy stracono ponad 800 osób. Także i w innych miejscowościach bolszewicy przed odwołtem dokonali pogromów i rzezi.

Teatr „**PARYSKI**” ul. Panny Marji № 19

Program od wtorku 14 do czwartku 16-go maja r. b. włącznie.

Zbudzona z Letargu

niezwykle interesujący Dramat w 5 częściach Stynny tragik **Bernd Aldor** w roli głównej.

Nad program:

Rozmarzona pokojówka (komedia).

Muzyka: Sekstet Artystyczny
Szczegóły w programach

Ceny miejsc zwykłe.

Dla dzieci wejście wzbronione.
Bufet cukierniczy przy teatrze.

Teatr „**ODEON**” ul. Panny Marji № 27.

Program od środy 15-go do soboty 18 maja

Tylko 4 dni! Najnowsze arcydzieło filmowe! Tylko 4 dni!

Promień w Ciemnościach...

Wzruszający romans w 6'ciu aktach. W roli głównej ulubienica Publiczności, słynna piękność wiedeńska **Mia May**

Nad program: Tegoroczne wiedeńskie mody wiosenne.

Anons: słynna tancerka **Mia Mara** wkrótce ukaże się w pierwszym o wielkim dramacie życiowym:

„Przysięga Halki” Akcja dramatu odbywa się na Ukrainie.

Dla dzieci wejście wzbronione. — — — Ceny miejsc zwykłe. — — — Szczegóły w afiszach i programach.

0 nowej metodzie leczenia chorób płucnych.

Wewnętrzna terapia wzbogaciła się nowym środkiem leczniczym przeciw chorobom płucnym, a mianowicie, wynaleziony został preparat pod nazwą „**Fagosol**” który po nakł-żymetym wypróbowaniu w klinikach i szpitalach znalazł natychmiast wśród ogółu zastosowanie. Przekonano się b. wiem. że „**Fagosol**” wywiera dodatni wpływ na wszelkie przejawy, towarzyszące tuberkulozie (suchotom) płuc, i że jest absolutnie nieszkodliwy dla przewodu pokarmowego. Prócz specyficznego działania na gruźlicę „**Fagosol**” z wysmieni- tym wynikiem stosowany jest przy bronchicie, astmie, kokukszu influen- zje oraz leczy wszelkie zastrzałe kaszle i katary płuc. Można przyto- czyć tysiące wypadków, w których chorzy płucni tylko dzięki „**Fago- solowi**” powrócili do zdrowia. Le- karze na mocy doświadczeń orzekli, że „**Fagosol**” jest bardzo cennym nowym środkiem przeciw chorobom płucnym, wobec czego stosować na- leży „**Fagosol**” szczególnie w tych wypadkach, gdy trzeba działać szyb- ko i energicznie. „**Fagosol**” dostac można we wszystkich aptekach i składach materiałów aptecznych.

ŚWIERZBĘ

nawet zadawnioną i z bolesnemi strupami przysze, męczące swędzenie leczy radykal- nie, bezwonny „**Krem od świerzby**” wy- robu apteki Ed. Lipińskiego. Warszawa — Mokotów. Sprzedaż w aptekach i składach aptecz. Częstochowskich i okolicznych. 0134

Parę set metrów pól drzewa i słomy ta- nio do sprzedania oraz gułka sakopłań- ska Wiadomość Wieluńska 14 Podlewska tamże różne lokale do wynajęcia 4/8—

Dnia 7-go Maja skradziono konia 10-letniego, maści gniado-kasztanowatej, grzy- wa i ogon czarny w Zrebicach gm. Olsztyn, ob- wód Noworodomski. Uprasza się o wiadomość za nagrodą 200 marek do Franciszka Łysarza w Zrebicach.

Ofiary.

Młodzież z Wrzosowej Na Biedne dzieci
Wojsk Florjan 2 m., p. Ignacy Drożdż 2 m.
Stanisław Wojsk 1 m., Joanna Wojsk 1 m.,
p. Orłowski Marjan 2 m., Wojsk Dominik 1 m.,
Kisiel Władysław 1 m., Kijak Leon 50 fn.
Pyrzyński Bolesław 1 m., Tomala Roman 1 m.
Sośnica Franciszek 65 fn., Pyrzyńska Janowa
1 m., Kijak Antonina 1 m., Turek Alexander
50 fn., Stolerczyk Alexander 50 f. Dobosz Stasi-
sław 50 f. Banasiak Józef 45 f. Tomala Franci-
szek 1 m., Banasiak Antoni 1 m., Sikora
Kazimiera 2 m., Kasprzyk Waclaw 1 m., To-
mala Błażej 50 f., Szymczyk Kazimierz 1 m.,
Bachowski Franciszek 2 m., Palaszowa Wikto-
ria 50 f., Stryjewska Helena 50 f., Kołodziej
Manius 50 f., Bezimiennie 1 m., Ujma Leon 1
m., Marchewka Stanisław 1 m., Wórst We-
ronika 50 f., Ujma Antoni 50 f., Jagiello Mar-
cin 50 f., Kisiel Józef 1 m., Fuzon Franciszek
1 m., p. Andrzejew Alexander 60 f., Piaskow-
ski Jan 1 m., Sochańska Franciszka 1 m.,
Sośnica Roman 50 f., Kołodziej Tomasz 1 m.,
Kołodziej Antoni 1 m., Krawczyk Władysław
1 m., Krupiański Konstanty 46 f., p. Kisiel Jan
5 m., Koło Amatorów Wrzosowskich 15 m.,
Kołodziej Franciszek 50 f., Chmielewski An-
drzej 1 m., Kołodziej Czesław 50 f., Kubara
Szczepan 1 m., Gajda Jan 1 m., Chmielewski
Stanisław 1 m., Chmurzyński Piotr 1 m., Cha-
dziński Michał 1 m., Niewiadomska Weronika
61 f., p. Drożdżowa Julia 1 m., p. Magnuski
Roman 8 m., Zebrane przez Marię Drożdżo-
wane ucz. V klasy p. Chrzanowskiej i p. Pio-
rjana Wojska Razem Mk. 76.17 i kwit 203.
Na Bezdome dziec Buhlowa Mk. 10
kwit 204.

Tabela cen w gabinecie Leharza
Dentysty Stefana Barylskiego
ul. Panny Marji № 49.

Wszelka porada bezpłatnie
Wycięcie zęba 2 m.
" " bez bólu 4 m.
Plomba cementowa lub miedziana z leczeniem 6 m.
Plomba srebrna lub porcelanowa z leczeniem 8 m.
Zęb sztuczny w kauczuku 12 m.
Korona 35 m.

Zgubiono paszport niem. wydany przez gm. Ossówkę pow. Lipnowski na imię Ludwika Sobieraja i przepustkę długoterminową wyd. przez władze w Płocku. Uprasza się łaskawego zwrócić o zwrot do Admin. Gońca za nagrodą 10 marek. 477—

Tanio sprzedam 2 oryginalne akwarele Szwedz- czyka; staluge, rogi jelenie ul. Kościuski 1 m. 2 474—

Stanisław Gawroński

P. Adwokat. Przysięgl.

Częstochowa, ul. Jasna 41
(d. F. Kuchacza) m. 3.

Przyjmuje w poniedziałki i piątki w godzinach rannych i od 1-jej do 4-jej. 470—

DOKTOR

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE
ul. Panny Marji № 21.

Choroby skórne weneryczne i dróg moczowych.
Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1 po południu. 807—

LEKARZ-DENTYSTA

Artur Broniatowski

w Częstochowie ul. Panny Marji № 8.
Leczenie, plomby, wyjmowanie zębów bez bólu. Laboratorium zębów sztucznych
Przyjmuje od 9-1 i 3-7 wiecz.
Ceny bardzo przystępne.

DOKTOR

Romuald Broniatowski

powrócił do Częstochowy
ul. Panny Marji № 8. 403—
Choroby chirurgiczne i kobiece.
Przyjmuje od 4-6 po poł.

Potrzebni ślusarze-mechanicy, tokarze, forale- rzy, gisery, kotlarze żelazni. Zgłoszenia do S. Laurmana. Kościuski 7-a 475—

Pierwszy w Częstochowie chrześcijański skład, kupuje i sprzedaje różnego rodzaju meble, pi- amina, maszyny do sżycia i t. p. po cenach a- mirmekowanych, oraz poleca całkowite umeblo- wanie, sypialni, stołowych, i t. p. ul. Panny Marji 73. obok parku. 416—

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkoszewski.

Obdito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”